

BABAM NAZIM KADİROV

Av. Mehteber KADİROĞLU AKALIN

İyi insanlar iyi atlara binip gitti...

Necip Fazıl Kısakürek

15 Kasım 1944!

İnsanlık tarihinde yaşanmış en kara sayfalardan birine Ahıska Türklerinin sürgünü yazılmış. 4 Kasım 1954, Nazım Kadirov'un doğum günü! Sürgünden on yıl sonra Özbekistan'ın Andican bölgesinde, Ahıska'dan sürgün edilmiş bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldiğinde kaderini sanki doğduğu ay belirlemişti.

Nazım Kadirov, milletimizin ve anne babasının hayırlı evlâdı, çevresindeki yetim ve öksüzlerin 'yetiş baba'sı, benim ve iki kardeşimin 'can baba'sı. O, hayırlı evlât ve iyi bir insan olacağını daha 12 yaşında belli etmişti. Sürgünden itibaren halkımıza reva görülen sıkı-yönetim rejimi, Stalin'in ölümünden sonra kalkmıştı. Aile büyüklerinin kararıyla 17 Nisan 1961 tarihinde Özbekistan'dan Azerbaycan'a göç etmişlerdi. O zamanlar okul sıralarında Samed Vurgun'un vatan konulu 'Azerbaycan' şiirini ezberlemişti. Henüz 12 yaşında ve 'Gözel veten! Menan deri, beşiyisen gözellerin, aşiq deyer serin serin, sen güneşin qucağısan...' derken öğretmeni ağlamıştı. Sonra her fırsatta babamdan 'Azerbaycan' şiirini dinlerdik.

O yıllar herkes için çok ağır geçiyordu, babam için de... Ama o en ağır şartlarda alabilecek en iyi eğitim almayı başaranlardan biriydi. Sığır ve koyun güderken bile yanından ders kitaplarını ayırmazmış. Bu azim ve gayretle Azerbaycan Teknik Enstitüsü'nün Matematik bölümünde okumaya hak kazanmıştı. Ancak aynı zamanda iyi bir güreşçi olan Nazım Kadirov, bölüm başkanının oğlunu güreşte mağlûp ettiği için enstitüden atılmıştı. Talihsiz bir şekilde enstitüden uzaklaştırılan babam, 1972 yılının kasım ayında kimseye haber vermeden Ukrayna'ya askere gitmişti.

Nazım Kadirov, Ahıskalılar Fotoğraf Sergisi'nde, 9 Ocak 2012, Ankara.

Aile büyükleri Azerbaycan'dan Kazakistan'a göç etme kararı almış ve 1972 yılının Aralık ayında Kazakistan'ın dondurucu kışıyla tanışmışlardı. Babam da askerden 1974 yılının Aralık ayında Kazakistan'a dönmüş. 1975 yılının Ağustos ayında dedemin ısrarı üzerine Özbekistan Teknik Enstitüsü İnşaat Mühendisliği Fakültesi'nin sınavlarına girmiş ve başarılı olmuştu; fakat o matematik bölümünde okumak istiyordu. Mücadeleci ruhu onu rahat bırakmadığı için, iki yıl okuduktan sonra, 1977 yılında, ben henüz iki aylıkken, annemle beni Özbekistan'da yaşayan anneanneme götürüp, okuduğu Enstitü'den evraklarını alıp, Taşkent Devlet Üniversitesi Matematik bölümünün sınavlarına girmiş, kazanmış ve hayatında yeni bir sayfa açmıştı. Geriye sadece dedemin öğrenmesi kalmıştı. Amcası bu görevi üzerine almış, babam da istediği bölümde okumanın tadını çıkarmıştı.

Özbekistan'ın muhtelif enstitü ve üniversitelerinde okuyan Ahıska Türkü gençler bir araya gelip vatana dönüş mücadelesi vermek için alt-yapı çalışmalarına başlamışlardı. SSCB rejiminin tehlikesine rağmen toplantılar yapıyor, gösteriler hazırlıyorlardı. İşte o zamanlar Nazım Kadirov'un hayatına 'dava arkadaşı' kavramı yerleşmişti.

1983 yılında bizim kolhozdaki¹ okula babamla birlikte başladık. Ben ana sınıfına giderken babam da öğretmendi. Gözü yaşlı dedem vatan şiirleri yazarken, babam hem matematik öğretmenliği yapıyor, hem de Jambıl'daki² dava arkadaşlarıyla örgüt çalışmalarını sürdürüyordu. Kolhozumuzda yaşayan Ahıska Türklerinin gençlerine ücretsiz özel ders desteği vererek üniversite kazanmalarına yardımcı oluyordu. Bu okulda beş yıl öğretmen olarak çalıştıktan sonra, okul müdürü olarak atanmıştı. Gözlerinden rahatsız olan babam 1989 yılının Mayıs ayında ameliyat için Moskova'ya gitmişti. Ancak 1989 yılının Haziran ayında meydana gelen Fergana olayları, bu ameliyatın gerçekleşmesine fırsat vermemişti. Millî sorumluluk duygusu ona sağlık sorunlarını unutturmuştu. Hatta okul müdürü olarak kendisine verilen izin süresi çoktan geçmiş, Mayıs ayında gittiği Moskova'dan ameliyat olmadan ağustosun sonunda dönmüştü. İzin süresini çok aştığı için istifa etmek zorunda bırakılmıştı. Yeni eğitim yılında bir kaç ay çalıştıktan sonra babam için öğretmenlik mesleği tamamen son bulmuştu.

Yaptığı işler hep değişmişti, ama milleti için çalışma isteği hiç değişmemişti. 'Herkes istediği yerde yaşayabilir, ama herkesin muhakkak vatan için mücadele etmesi gerekir' diyordu. Zira kendisi hayatı boyunca hep faal mücadele içindeydi. Vatan mücadelesi için gerçekleştirilen bütün etkinliklerin, meydana gelen bütün oluşumların alt yapı çalışmalarında olabildiğince aktif rol alan babam, sıra başkan olmaya, başkan yardımcısı olmaya geldiğinde, 'tevazu ve alçakgönüllülükte top- rak gibi' oluyordu.

Babamın Ahıska Türkleri adına yaptığı son görevi, kurucu üyeliğini yaptığı Dünya Ahıska Türkleri Birliği'nin (DATÜB) Denetleme Kurulu üyeliğidir. Çok aktif bir görevi olmamasına rağmen DATÜB tarafından düzenlenen bütün toplantılara herkesten önce gidiyor, gerekli çalışmalarını yapıyordu.

¹ Kolhoz, SSCB'de tarım sektöründe örgütlenen 'kollektif tarımla' uğraşan birlikler olarak tanımlanır.

² Jambıl Kazakistan'ın bir eyaleti olup merkezi Taraz şehridir.

Babamdan bize en değerli nasihatler

1996 yılında Kazakistan'dan bana gönderdiği ilk ve tek mektupta 'Kızım sen sadece benim kızım değil, sen milletimin kızıdır; adımlarını ona göre at, görem seni!' diye yazmıştı. Onun nasihat ettiği şekilde hareket etmenin bana çok şey kazandırdığına inanıyorum.

'Aslanın dişisi, erkeği olmaz! Hayatta asla lümpen olmayın! Kazancınızın bir bölümü ile öğrenci okutun! Hak yemeyin, hakkınızı yedirmeyin!' ve daha birçok nasihat...

Maalesef artık bu tür sözleri ondan duyamayacağız!

30 Haziran 2012! Bu tarihte Ahıska Türkleri evlâdını kaybetti, ben de sevgili babamı!

Nasihatleri, her zaman yolumuzu aydınlatacaktır. Nefes aldığımız müddetçe ona dua edeceğiz. Bize bu kadar uzakken bu kadar yakın olabildiği için, anıları ve öğrettikleriyle hayatımızı kolaylaştırdığı için!

Sissiz olmak çok zor, babacığım!

Annemden dinledim, babamın son zamanlarda dilinden düşürmediği bir dörtlük:

*'Azizim keten yahşi
Geymeye keten yahşi
Gezmeye garip ölke
Ölmeye veten yahşi...'*

Babamın vatana ve millete olan aşkı benim gözümde bir efsanedir. Uğruna bu kadar mücadele ettiği vatana hiç gidemedi, bu sene haziranın başında birlikte gidecektik, Allah izin vermedi!

Böyle bir adamın vefatından üç hafta önce dava arkadaşlarıyla toplandığı bir merasimde XVII. yüzyıl Azerbaycan şairlerinden Abbas Tufarkanlı'nın aşağıdaki şiiri okuması çok anlamlıdır:

*Abbas deyer bu sözleri serinden,
Arxı vurun, suyu gelsin derinden,
Söz bir olsa, dağ oynadar yerinden,
El bir olsa zarbi keren sındırar.*

Babam, onurlu bir hayat yaşamanın rahatlığıyla dinlenmeye gitti! Mekânı cennet olsun.